

Міністерство освіти і науки України
Полтавський державний аграрний університет
Департамент агропромислового розвитку Полтавської ОВА
Інститут модернізації змісту освіти МОН України
ННЦ «Інститут аграрної економіки» НААН України
Українська асоціація з розвитку менеджменту та бізнес-освіти
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Сумський національний аграрний університет
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
Glendale Community College of Maricopa Community College System, Arizona (США)
IAE School of Management Universite de Bourgogne (Франція)
International centre for enterprise and sustainable development (Гана)
The University of Occupational Safety Management in Katowice (Польща)
Academy of Management and Administration in Opole (Польща)
University of Opole (Польща)
University of Economics in Bratislava (Словаччина)
Scientific Center of Innovative Research (Естонія)
Information Systems Management Institute (Латвія)
Євразійський національний університет ім. Л. Н. Гумільова (Казахстан)

МАТЕРІАЛИ

II Міжнародної науково-практичної конференції
«Стратегічний менеджмент агропродовольчої
сфери в умовах глобалізації економіки: безпека,
інновації, лідерство»

27 вересня 2024 року

Полтава 2024

**Міністерство освіти і науки України
Полтавський державний аграрний університет
Департамент агропромислового розвитку Полтавської ОВА
Інститут модернізації змісту освіти МОН України
ННЦ «Інститут аграрної економіки» НААН України
Українська асоціація з розвитку менеджменту та бізнес-освіти
Національний університет біоресурсів і природокористування
України
Сумський національний аграрний університет
Харківський національний економічний університет імені Семена
Кузнеця
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
Glendale Community College of Maricopa Community College System,
Arizona (США)
IAE School of Management Universite de Bourgogne (Франція)
International centre for enterprise and sustainable development (Гана)
The University of Occupational Safety Management in Katowice
(Польща)
Academy of Management and Administration in Opole (Польща)
University of Opole (Польща)
University of Economics in Bratislava (Словаччина)
Scientific Center of Innovative Research (Естонія)
Information Systems Management Institute (Латвія)
Євразійський національний університет ім. Л. Н. Гумільова
(Казахстан)**

МАТЕРІАЛИ

**II Міжнародної науково-практичної конференції
«Стратегічний менеджмент агропродовольчої сфери в
умовах глобалізації економіки: безпека, інновації,
лідерство»**

27 вересня 2024 року

Полтава 2024

Стратегічний менеджмент агропродовольчої сфери в умовах глобалізації економіки: безпека, інновації, лідерство: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції, 27 вересня 2024 р. Полтава : ПДАУ, 2024. Том 1. 353 с.

У матеріалах конференції розглядаються безпекові та інноваційні особливості стратегічного менеджменту агропродовольчої сфери в умовах актуалізації лідерства в глобальній економіці; практичні рекомендації щодо адаптації, протидії ризикам та підвищення ефективності розвитку суб'єктів господарювання.

Збірник розрахований на науково-педагогічних працівників, аспірантів, здобувачів закладів вищої освіти, фахівців-практиків.

Редакційна колегія:

О.А. Галич, к.е.н., професор, ректор Полтавського державного аграрного університету,

В.І. Аранчій, к.е.н., професор, перший проректор Полтавського державного аграрного університету,

Т.В. Воронько-Невіднича, к.е.н., доцент, завідувач кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету,

V. Riashchenko – dr.oec., prof., expert of Latvian Council of Science, ISMA University of Applied Science,

М.В. Зось-Кіор, д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету,

Д.В. Дячков, д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету,

Н.В. Баган, PhD з економіки, старший викладач кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету

Матеріали друкуються мовою оригіналів.

За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори.

© Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу ПДАУ заборонено

Н. Лебедева, к.т.н., доцент, доцент кафедри менеджменту,
*Міжнародний гуманітарний університет,
м. Одеса, Україна*

МЕНЕДЖМЕНТ ТА ЕФЕКТИВНЕ ЛІДЕРСТВО: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Нині лідерство є однією з центральних проблем менеджменту. Стало закономірним зростання ролі індивідуального лідерства в управлінні. В усіх найбільших зарубіжних організаціях чітко видима визначальна роль лідерів. Проте лідери залишаються найдефіцитнішим ресурсом. Сьогодення потребує лідерів якісно іншого типу, здатних бути ефективними в конкурентній ринковій економіці. Лідерство в управлінні організаціями розглядається як складне поняття, що відображає різноманіття управлінських процесів, а також плюралізм форм організацій. Лідерство може асоціюватися з людиною, її якостями, здібностями, орієнтацією на домінуюче положення в організації, а також процесом та взаємовідносинами. Справжнє лідерство в умовах глобалізації полягає не тільки у здатності до стратегічного мислення й інновацій, але й у розвитку «м'яких» навичок, таких як емпатія, культурна чутливість і здатність адаптувати свій стиль керівництва до потреб мультинаціональних команд. Без таких якостей сучасний лідер просто не зможе ефективно управляти в умовах постійних змін. Глобалізований світ також вимагає від лідерів швидкої реакції на економічні та політичні зміни.

Посилена конкуренція на глобальному ринку дійсно вимагає від лідерів більше, ніж просто вміння управляти. Вони повинні бути справжніми агентами змін, які постійно шукають нові можливості для вдосконалення та оптимізації процесів. У сучасних умовах звичайні методи управління вже не приносять очікуваних результатів, тому творчий підхід стає важливою складовою успішного керівництва. Ефективні лідери не тільки впроваджують інновації, але й формують таку культуру в своїй організації, де кожен працівник заохочується до експериментів та пропозицій нових ідей. Важливим аспектом тут є створення середовища, де не бояться помилок, адже ризик і невдачі часто є невід'ємною частиною процесу інновацій. Саме так лідери

можуть стимулювати постійний розвиток та уникати застою в компанії. Таким чином, справжнє лідерство сьогодні полягає у здатності не тільки підтримувати стабільність, але й будувати стратегії, що дозволяють адаптуватися до майбутніх викликів і активно їх використовувати для зростання. Це включає не лише управлінські навички, але й глибоке розуміння того, як інновації можуть стати двигуном довгострокового успіху компанії. Водночас новітні технології, такі як штучний інтелект, також змінюють характер роботи лідерів. Вони повинні бути готові до управління в умовах технологічної революції, коли традиційні методи роботи можуть бути замінені автоматизованими процесами. Це означає не лише підвищення продуктивності, але й перегляд підходів до управління людськими ресурсами, де на перший план виходять питання розвитку творчих та аналітичних навичок. З огляду на всі ці фактори, лідерство в глобалізованому світі передбачає не лише управління змінами, але й створення такої організаційної культури, яка сприяє гнучкості, інноваціям і постійній адаптації до нових викликів. Лідери, які створюють атмосферу довіри та взаєморозуміння, здатні ефективніше управляти змінами і досягати високих результатів у сучасному світі. Отже, основними вимогами до лідерів у сучасних умовах є адаптивність, здатність до швидкого навчання, міжкультурна компетенція та готовність працювати з новими технологіями. Ці навички допомагають забезпечити стійкість і розвиток організацій в умовах постійних змін і невизначеності. Справжнє лідерство сьогодні полягає у здатності не тільки підтримувати стабільність, але й будувати стратегії, що дозволяють адаптуватися до майбутніх викликів і активно їх використовувати для зростання. Це включає не лише управлінські навички, але й глибоке розуміння того, як інновації можуть стати двигуном довгострокового успіху компанії.

Лідерство в сучасному світі потребує значної здатності до саморефлексії та постійного вдосконалення. У мінливому глобальному середовищі, де зміни відбуваються швидко, справжній лідер повинен бути відкритим до навчання протягом усього життя. Не менш важливою є гнучкість, яка дозволяє пристосовуватися до нових викликів та використовувати їх як можливості для зростання. Крім того, успішний лідер не лише

веде за собою людей, але й створює атмосферу, де кожен член команди може розкрити свій потенціал. Лідери майбутнього повинні вміти будувати культуру довіри, де колективні зусилля спрямовані на досягнення спільних цілей. Співпраця стає ключем до досягнення успіху, і відкрите, чесне спілкування є основою ефективної взаємодії. Важливою стає й здатність лідерів управляти різноманітністю. Сучасні команди складаються з людей різних культур, поколінь та досвіду, і вміння об'єднувати ці відмінності задля досягнення спільної мети є ключовою компетенцією. Лідерство відіграє важливу роль у цьому контексті, адже включення різних поглядів робить організації більш інноваційними та стійкими до викликів. Лідерство сьогодення – це поєднання гнучкості, емоційного інтелекту, інклюзивності та інноваційного мислення. Не менш важливим аспектом кризового лідерства є стратегічне мислення. Лідери повинні передбачати можливі виклики і готувати організацію до швидкого реагування на нові реалії, що можуть включати впровадження інновацій, розвиток нових продуктів або послуг, а також зміну напрямку розвитку компанії. Нарешті, важливо відзначити роль емоційного інтелекту під час кризових ситуацій. Лідери з високим рівнем емоційного інтелекту краще справляються з кризами, оскільки вміють керувати не лише своїми емоціями, а й емоціями своєї команди. Вміння підтримати працівників у важкі часи, проявити емпатію і створити позитивну робочу атмосферу може стати вирішальним фактором для виживання та подальшого розвитку організації. Таким чином, лідерство – це поєднання стратегічного мислення, готовності до змін, емоційної стійкості та вміння приймати складні рішення. Лідери, які мають ці якості, здатні не лише вивести свої організації з кризи, але й використати її як можливість для розвитку та інновацій.

Список використаних джерел:

1. Waite R. Leadership Styles And Their Impact On Business Growth. Website robinwaite.com. May 26, 2023. URL: <https://www.robinwaite.com/blog/leadership-styles-and-their-impact-on-business-growth> (дата звернення 19.03.2024).
2. Akparep J., Jengre E., Mogre A. Afusah. The Influence of

Leadership Style on Organizational Performance at TumaKavi Development Association, Tamale, Northern Region of Ghana. Open Journal of Leadership. 2019. № 8(1). С. 1–22.

3. Website Grand Canyon University. A Look at Leadership Styles in Business. URL: <https://www.gcu.edu/blog/business-management/look-leadership-styles-business> (дата звернення: 20.03.2024).

4. Kallenbach I. Leadership styles and their impact on companies. Website blog.reflect-beratung.de. August 09, 2018. URL: <https://blog.reflect-beratung.de/en/leadership-styles-effects> (дата звернення: 20.03.2024).

О. Лебідь, І. Барановський,
здобувачі вищої освіти спеціальності 073 Менеджмент,
*Полтавський державний аграрний університет,
м. Полтава, Україна*

УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА ЗА СУЧАСНИХ УМОВ БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА

У сучасних бізнес-умовах більшість аграрних підприємств ведуть конкурентну боротьбу за забезпечення більш сприятливих умов виробництва та реалізації своєї продукції. Отже, кожен суб'єкт господарювання має формувати, підтримувати та розвивати власну конкурентоспроможність, щоб отримати сприятливу конкурентну перевагу на ринку, можливості до кращої адаптації, максимальний прибуток тощо. Враховуючи сучасні процеси глобалізації, розвиток конкуренції в аграрному секторі, стає як ніколи актуальним.

Специфічні риси функціонування підприємства в конкурентному середовищі можна виразити за допомогою конкурентоспроможності, яка характеризує конкурентні переваги підприємства, рівень його розвитку, ринкове позиціонування на ринку, адаптацію до умов конкуренції тощо.

Ринкова конкуренція повинна формувати та підтримувати конкурентні переваги сільськогосподарських товаровиробників, щоб бути конкурентоспроможними у відповідній ринковій «ніші». Досягнення конкурентних переваг впливає на

<i>А. Білоусов</i>	
УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	25
<i>М. Буціна, В. Фесенко, О. Лебідь</i>	
ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ЯК ІНСТРУМЕНТ ДОСЯГНЕННЯ СТРАТЕГІЧНИХ ЦІЛЕЙ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	28
<i>С. Василішин, Ю. Нежид</i>	
ІНТЕГРОВАНА ЗВІТНІСТЬ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПОСИЛЕННЯ ЛІДЕРСТВА В СТРАТЕГІЧНОМУ УПРАВЛІННІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	31
<i>Л. Власенко, Р. Ожгибісов, М. Шелемба</i>	
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	34
<i>Ю. Дереза, Ю. Чабалін</i>	
УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА ЗА СУЧАСНИХ УМОВ БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА.....	36
<i>Т. Дядик, А. Бублій, О. Міщенко</i>	
ІМІДЖЕЛОГІЯ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ПІДПРИЄМСТВА.....	38
<i>О. Закорко, О. Вареник, Я. Шипиленко</i>	
УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	41
<i>М. Коваль</i>	
РОЛЬ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У ФОРМУВАННІ ПОЛІТИЧНОЇ СВІДОМОСТІ ГРОМАДЯН.....	43
<i>Р. Козуб</i>	
РОЗВИТОК МЕНЕДЖМЕНТУ СУЧАСНОГО ПІДПРИЄМСТВА В КОНТЕКСТІ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ.....	45
<i>Н. Лебедєва</i>	
МЕНЕДЖМЕНТ ТА ЕФЕКТИВНЕ ЛІДЕРСТВО: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	47